ספר הקנה — ענין מומין ונדרים

ענין מומין ונדרים.

וגם אז"ל הכונס אשה סתם ונמצאו עליה מומי נשים והבעל לא ידע המום ולא שמע יוציא בלא כתובה, ואם היה מרחץ בעיר והלכה עם קרובותיו במרחץ אפילו במומין שבסתר אינו יכול לטעון כי חזקה שבדקוה והגידו לו וסבר וקבל, ואם אין מרחץ בעיר ויצאה בחוץ על מומין שבגלוי אינו טוען על מומין שבסתר טוען, ואם אינה יצאנית אבל היא מסותרת ומכוסה אפילו במומין שגלוי אינו טוען ומומים הפוסלים בכהנים פוסלין בנשים ומומי הכהנים במקומם אבארם בעז"ה, אלא יש מומין יתרים בנשים והם קולה עבה ריח הפה וזיעה וריח רע ודדים גסות חד מחברתה טפח או טפח בין דד לדד ונשיכה ונעשה מבוקע ושומא שעל הפדחת אפי' קרובה לשער שבראשה ואפילו אין בשומא שער זו היא השומא שיתירה אשה על כהנים, אבל אם היה שומא שיש בה שער או אם השומא על הפנים אע"פ שאין בה שער אין לך מום גדול מזה והרי זה מום בין בכהנים בין בנשים רק בנשים יש בשומא שעל הפנים מעלה שראה ונתפייס, ודע בני שמומין פוסלין בכהנים הם המכפרים וצריכים להיותם בלא מום שהמום מורה דין ואין הדין מכפר, וכן באשה צריכה להיותה יפה דוגמא עליונה כלך יפה רעייתי ומום אין בך ר"ל ודין אין בך כי מום בגימ' אלהי"ם ות"ת ישראל לעולם ביופי שוכן רחמיו, ולכן בהיות האיש מוצא מומין באשתו בתורת מקח טעות כגון שלא ידע יוציא בלא כתובה ואם סבר וקבל חייב בכתובתה, לכן בני אם המומין ההם שנמצאו בה מומין שודאי היו בה קודם שארסה כגון יתרת אבר צריך האב להביא ראיה שידע הבעל וסבר וקבל ואם לא הביא ראיה תצא בלא כתובה, ואם אחר שנכנסה בבית הבעל נמצאו מומין שאפשר שנולדו אחר אירוסין על הבעל להביא ראיה שקודם שארסה היו בה ולא ידע ומקחו מקח טעות ואם נמצא בה ועודה בכית אביה על האב להביא ראיה שמזלו גורם שאחר ארוסין נולדו לה, וכל זה קודם שבא עליה אבל אחר שבא עליה טען שמום בה ולא ראהו אפי' המום בסוף הרגל אין שומעין לו דחזקה היא אין אדם שותה בכוס אלא א"כ בודקו יפה, וכל אלה לענין הכתובה, אבל לגרשה אם ירצה אם לא בא עליה הרשות בידו לגרשה שהאיש עם האשה בלא מום וכל זה באשה, אבל מומין שנולדו באיש אחר שנשא אפי' נקטעה ידו או רגלו או נסמית עינו אם לא רצתה אשתו לישב עמו אין כופין אותו להוציאו ליתן כתובתה אלא או תשב עמו או תצא בלא כתובה כי היא מורדת גמורה, והכוונה המומין שבאיש האשה מקבלת שכן השפעת הפחד שהוא מום בא בת"ת ומתפארת באשה, ודוקא מומין המורים דין מקבלת אבל דברים חיצונים המולידים טומאה בהיכל כופין אותו לגרש ויתן כתובה כגון ריח הפה או ריח החוטם או נכפה או מלקט צואת כלבים או חוצב נחושת מעיקרו או מעבד עורות אם האשה רוצה לישב עמו הרשות בידה שכן האשה פעמים חלה בכוחות חיצונים אבל אם נעשה מוכה שחין אפי' רצתה לישב עמו אין שומעין לה אלא מפרישין אותן מיד, שמוכה

שחין הבא על אשתו מביא האש הגדולה באשה הוא מדה"ד הקשה ואין כן בשאר העניניים כי אפי' רוחות רעות בקצת מזיקות אם האשה מקבלתם שומעין לה, אבל מוכה שחין מביא האש הגדולה באש הרפה ומתערבין ועושין נזק למעלה ולמטה ולכן אם תתן הרשות שלא יזדווגו הרשות בידה, ובכ"מ שאמרו כופין כופין ודאי ואין מניחין, אותו אבל במקום שאמרו יוציא אין כופין אותו אלא אומרים לו חכמים חייבוך להוציא ואם תעבור ולא תוציא תקרא עבריין ותפסל לעדות ולשבועה שאתה עובר על ד"ח ואשה שצועקת בב"ד ואומרת לבעלה שמים בני לבינך פירוש כשם שהשמים רחוקים מהארץ כן אהיה רחוקה ממך שאין שכבת זרעך יורה כחץ שאינה ראויה להוליד לא אמרינן יוצא ויתן כתובה דחיישינן שמא עיניה נתנה באחר, והני מילי שלא שהתה עמו עשר שנים והאשה תובעתו שיוציאה אבל שהתה עמו עשר שנים ואין להם בנים והאיש אומר עקרה את והאשה אומרת ממך הוא שאינו יורה כחץ האשה נאמנת כי היא מרגשת בשכבת זרע אם יורה כחץ ויוציא ויתן כתובה, שאין לומר שנתנה עיניה באחר והכוונה כיון שעברו עשר אין זה הזיווג אפי' זיווג בקצת רק מכל העשר מובדלים ומופרדים ולכן יפרדו כל אחד למצוא מינו: